

Bilaga 22. Utredningsrapport för växtlighet och naturtyper

Storbötet 2-vindkraftsprojektet

Datum	16.12.2024
Författare	Enni Vilhonen
Granskare	Lauri Erävuori
Projekt	12004615

11.12.2024

Innehållsförteckning

1	INLEDNING.....	3
2	MATERIAL OCH METODER.....	4
3	RESULTAT	5
	3.1 Utredningsområdets allmänna drag	5
	3.2 Anmärkningsvärda naturtyper	7
	3.3 Hotad och annars värdefull flora	16
4	SAMMANFATTNING	16
	KÄLLOR	17

11.12.2024

Storbötet 2-vindkraftprojektets växtlighets- och naturtypsutredning

1 INLEDNING

Storbötet Vind 2 Ab planerar vindkraftsprojektet Storbötet 2 som utgör en utvidgning av det redan existerande Storbötet 1-vindkraftsprojektet. Projektområdet ligger i Vörå och Nykarleby i Österbotten. Denna utredning av växtlighet och biotoper (naturtyper) täcker Storbötet 2-området som inte ännu är i vindkraftsbruk. Utredningsområdet i Vörå är något större än projektområdet (Bild 1).

Naturutredningarna utgör grunden för bedömningen i MKB-förfarandet. Det avgörande är att förstå hur naturvärdena påverkar markanvändningen i den fortsatta planeringen

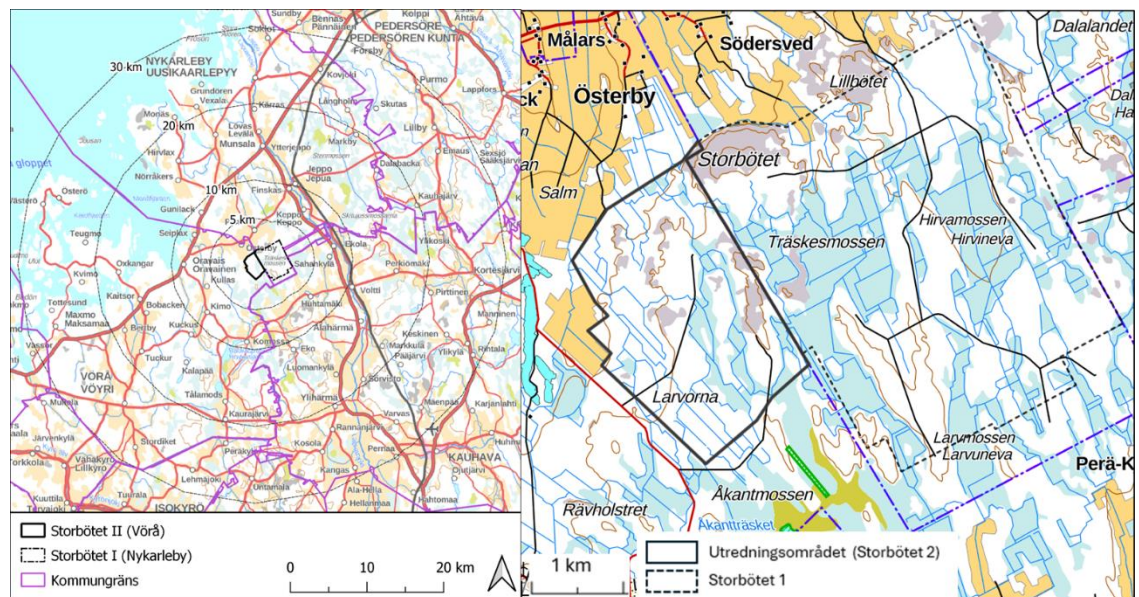

Bild 1. Projektområdets läge på kartan

Arbetet är beställt av NEOEN Renewables Finland och PROKON Wind Energy Finland Oy och som kontaktpersoner fungerar Janine Af Klintberg och Gustav Nygård. Terrängarbetet och rapporteringen gjordes av FM Enni Vilhonen från Sitowise Oy. För kvalitetskontrollen ansvarade FM Lauri Erävuori från Sitowise Oy.

11.12.2024

2 MATERIAL OCH METODER

I utredningen presenteras de värdefulla naturtyper och växtarter som har identifierats inom utredningsområdet. Värdefulla naturtyper är de som nämns i naturvårdslagens (9/2023) 7 kapitel 64 §, de som skyddas enligt vattenlagen (587/2011) samt de som är nationellt hotade eller nära hotade. Värdefulla växtarter är fridlysta, hotade, nära hotade och arter som finns med i EU:s habitatdirektivs bilagor II och IV (Rådets direktiv 92/43/EEG)

Klassificeringen av naturtyper baserar sig på delarna 1 och 2 av publikationen 'Hotade naturtyper i Finland 2018' (Kontula och Raunio 2018). Klassificeringen har dock inte använts för skogsnaturtyper i allmänna moskogar som är föremål för skogsbruk. Baserat på utgångsuppgifterna finns det inga sådana naturtyper som Skogscentralen avgränsat som särskilt viktiga för biologisk mångfald enligt 3 kap. 10 § i skogslagen (20.12.2013/1085) på området. I utredningen tas inte ställning till om naturtyperna som nu granskades på området utgör sådana.

Som utgångsmaterial användes artdata från Finlands artdatacenter (laji.fi-tjänsten, dataförfrågan gjord 19.2.2024 och 18.4.2024), terrängkarta- och flygbildsmaterial från Lantmäteriverket, geodata från miljöförvaltningen (bl.a. Zonation-material, skyddsområden, skyddsprogramobjekt, Natura 2000-områdenas lägen), GTK:s geografiska data, data om skogsbestånd från den nationella skogsinventeringen och beståndsinformation från Skogscentralen. Innan terrängarbetet inledes gjordes en tolkning av växtplatser, flygbilder, terrängkartor och skogsbestånd baserad på skogsresursdata från den nationella skogsinventeringen som jämfördes med värdena från det regionala Zonation-materialet. På basen av detta avgränsades de granskade områdena.

Kartläggningen av naturtyper och växtlighet utfördes den 26-28.8.2024 (2 dagar). Fältkartläggningarna fokuserade på de delar av projektområdet som identifierades som på basen av utgångsinformationen bedömdes vara potentiellt värdefulla. Fältkartläggningens objekt visas på kartan (Bild 2).

De värdefulla objekt som identifierades under fältkartläggningarna fotograferades och avgränsades som geodata i terrängen.

11.12.2024

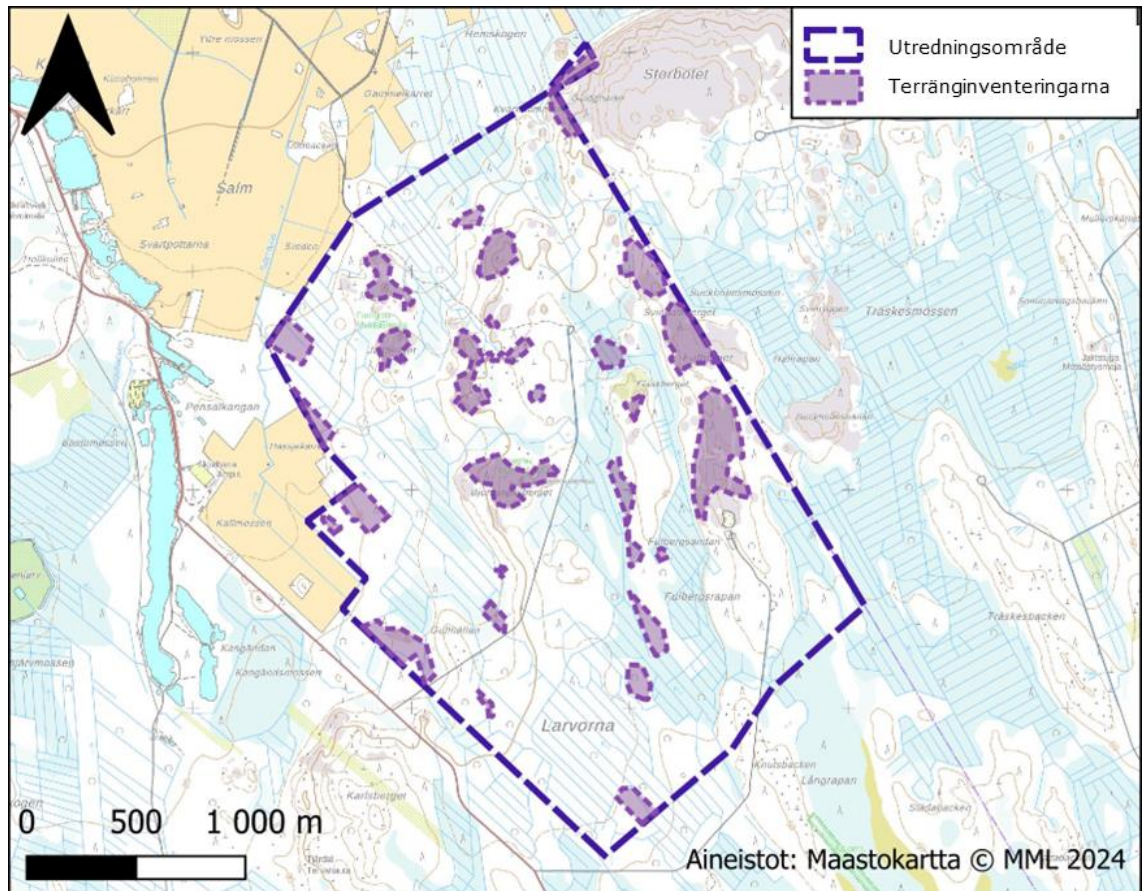

Bild 2. Objektet som granskades i terrängen.

Osäkerhetsfaktorer

Inventeringen gjordes under en period som lämpade sig för kartläggning av områdets växtlighet och naturtyper. Det är alltid möjligt att enskilda växtarter inte observerats, men baserat på naturtyperna och områdets allmänna drag kan områdets naturvärden bestämmas med tillräcklig noggrannhet.

3 RESULTAT

3.1 Utredningsområdets allmänna drag

Utredningsområdet ligger i mellersta och norra delen av landskapet Österbotten och hör enligt naturtypsklassificeringen till södra Finland.

11.12.2024

Inom området dominerar dikade torvmarker, friska moar och bergsområden.

Områdets skogar består av jämnåriga barrträdsdominerade produktionsbestånd. Gamla och ursprungliga trädbestånd finns främst på bergsområdena. Nästan ursprungliga moar finns också i små områden vid kanterna av bergsområdena samt i de västra och centrala delarna av området. Merparten av torvmarkerna i området är dränerade. Små kärrdalar, som moar på klippområden, har skonats från dräneringen.

Det finns inga Natura 2000-områden inom området. Det närmaste Natura-området är Paljakanneva - Åkantmossen (SACFI0800025) söder om projektområdet, som närmast ungefär 100 m från utredningsområdet. Övriga Natura-områden ligger mer än 10 kilometer från utredningsområdet.

Det finns 9 naturskyddsområden på och nära det tidigare nämnda Natura-området, varav ett är statligt och resten är privata skyddsområden. De nordliga delarna av ett område som reserverats för skydd enligt Paljakanneva-Åkantmossen myrskyddsprogram sträcker sig in på projektområdet (Bild 4, objekt 39).

Det finns inga beaktansvärda geologiska formationer inom utredningsområdet.

11.12.2024

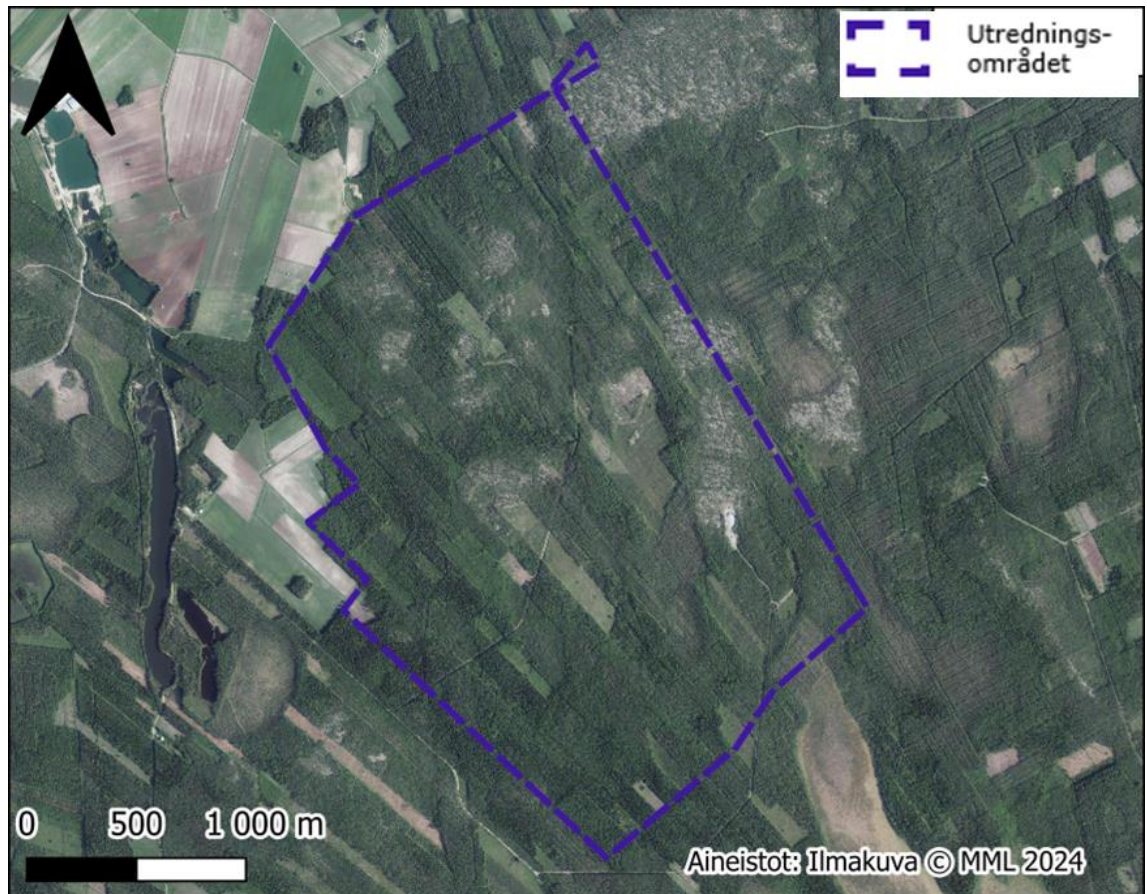

Bild 3. Projektområdet sett från luften.

3.2 Beaktansvärda naturtyper

I det här kapitlet beskrivs de beaktansvärda naturtypsområdena som påträffades i naturutredningen. På området finns inga sötvattensnaturtyper. Av klippnaturtyperna förekommer karga lavar- och mossbevuxna klippor inom bergskogarna. Inga naturtyper som nämns i 64 § och 65 § i naturvårdslagen identifierades på området.

De flesta av utredningsområdets hotade myrområden är små till ytan. Starkt förändrade, endast i liten utsträckning odikade myrmarker avgränsades inte, eftersom myrarna var så kraftigt försämrade. De vanligaste myrområdena är moartade mossar.

Skogsnaturen är mycket präglad av skogsbruk, och ursprungliga eller nära ursprungliga skogar med varierad struktur och död ved finns nästan inte. De vanligaste skogstyperna i området är bergiga klippskogar. På området vid Paljakanneva-Åkantmossen som är reserverat för

11.12.2024

myrskyddsprogrammet finns enligt Forststyrelsens data restaurerad oligotrof mosse (Metsähallitus 2019).

Sju på nationell nivå mycket hotade (EN) naturtyper hittades. De representerar ris-, dvärgbjörk- och starrkärr. Naturtyperna är små till ytan och representativiteten högst måttlig. I klassificeringen för södra Finland är ris- och dvärgbjörkkärr extremt hotade (CR). För de övriga naturtyperna motsvarar klassificeringen för södra Finland den nationella klassificeringen.

Elva på nationell nivå sårbara (VU) naturtyper hittades, varav sex mosar (Bild 5) och två övriga myrtyper. Den mest betydelsefulla av dessa är myren Svindalsberget N (Figur 6), som innefattar välbevarat starrkärr och lingonkärr i utkanten. Starrkärret Björnstenen N (Bild 7) var bara svagt representativt. Andra sårbara naturtyper som hittades var två gamla torra moar (Bild 8) och en åkerbiotop som höll på att utvecklas till lund (svag status).

Av de nationellt nära hotade (NT) naturtyperna är de flesta klippskogar och mogna barrträdsdominerade friska moar. De två återstående är mogna barrträdsdominerade lundliknande moar. De representativaste (god status) är Björnstensbergets klippskog (Figur 9), Guldgruvans klippskog, Jättbergets NE klippskog (Figur 10), Fulbergstrapans W skog (Figur 11), Hässjekärrets SE mo och Källmossens E mo (Figur 12).

Tabellernas numrering motsvarar kartbildernas. Naturtypernas hotstatus anges både som nationell och regional hotstatus. Projektområdet ligger inom södra Finland.

11.12.2024

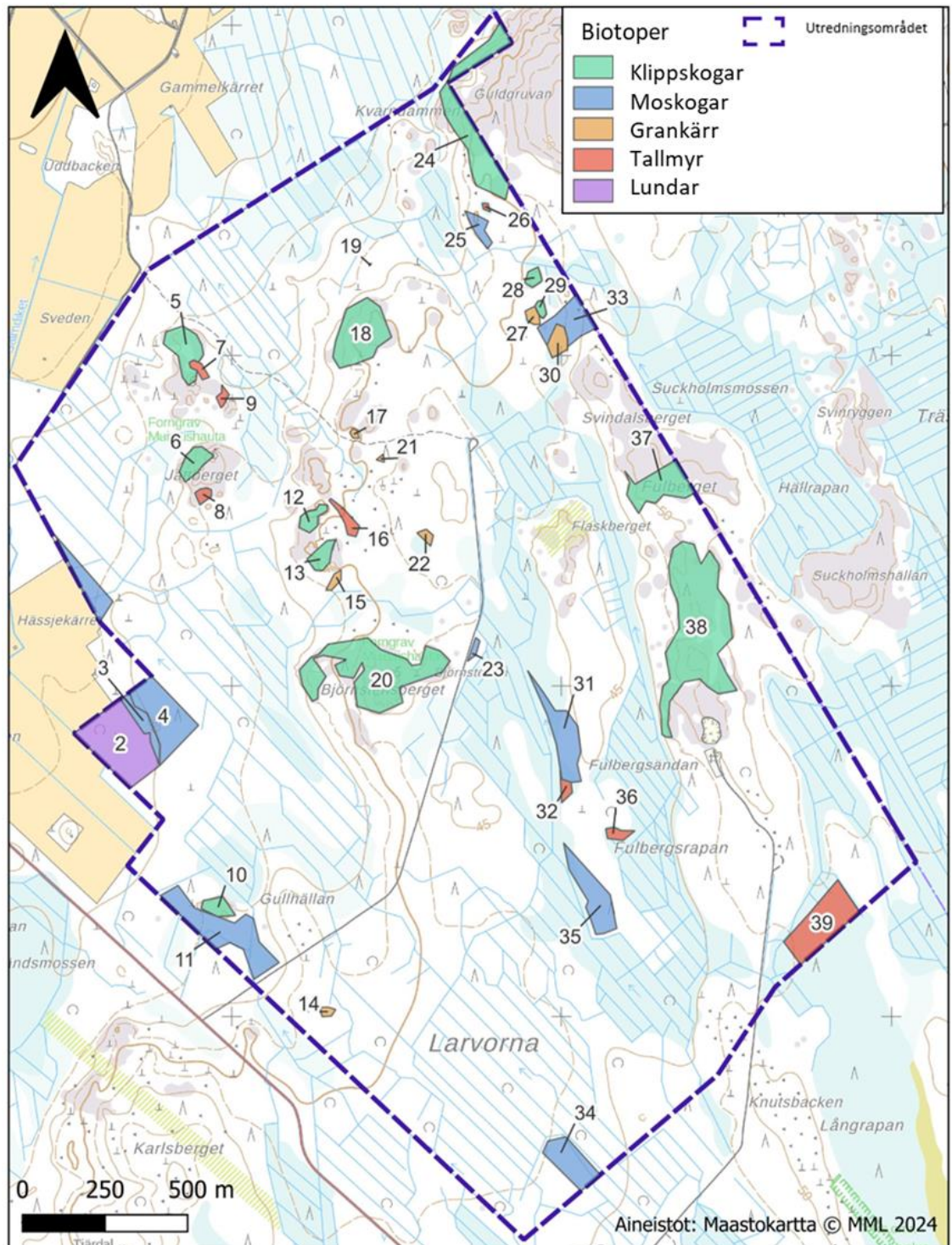

Bild 4. De beaktansvärda naturtyperna (biotoperna) på projektområdet. Alla naturtyper som avgränsades under terrängbesöken år 2024 är numrerade och mer information om dem finns i tabellen nedan.

11.12.2024

Tabell 1. De beaktansvärda naturtyperna på projektområdet. Förkortningarna av hotklasserna: CR=akut hotad, EN=starkt hotad, VU=sårbar, NT=nära hotad, LC=livskraftig och DD=inte tillräckligt mycket data. Objekt utmärkta med * är inte naturtyper och därmed inte heller beaktansvärda.

Nr	Namn	Naturtyp	Hotklass (nation-ell/södra Finland)	Representativitet	Beskrivning
1	Hässjekärret E skog	Mogen barr-trädsdominerad ung moskog	NT/VU	Måttlig	En varierande strukturerad grandominerad skogstyp med inslag av asp, tall och björk, delvis bara 2 faser. Ställvis sumpmark och grunda grävda diken. Ställvis rikligt med murket trä, någon mån kontinuitet men liten diameter.
2	Kallkärret E lund	Unga mesotrofa lundar	VU/VU	Svag	Delvis tallplanterad gammal åker med inslag av björk och litet gran. Ställvis björkdominans utan tall. Dränering och plöjning, delvis myrgrund, mest träd invid dikena, ställvis större gläntor. Måttligt murken ved, också kontinuitet. I mitten en fläck av harsyra- blåbärstyp utan spår av odling. Samma trädslag men tätare, de högre träden stadig tall, fältskikten delvis svagt. Blåbär, skogsskiktad mossor, harsyra.
3	Källmossen E moskog	Mogen barr-trädsdominerad ung moskog, unga mesotrofa lundar	NT/NT, VU/VU	God	En varierande strukturerad grandominerad harsyra- blåbärstyp-skogstyp med inslag av asp, tall och björk. Ställvis murken ved, kontinuitet. Sumpmark, delvis moskogsfläckar, går över i harsyre-ekorrstyp i lundform i väst-norr.
4	Hässjekärret SE moskog	Mogen barr-trädsdominerad ung moskog	NT/VU	God	En varierande strukturerad grandominerad moskog av blåbärstyp, inslag av asp, tall och glasbjörk. En ronn invid ett gammalt körspår. Ställvis rikligt murken ved, kontinuitet.
5	Jättberget N klippskog	Klippskog, moartad tallmyr	NT/NT, VU/EN	Måttlig	Varierande tall, litet murken ved, större tallmyr i mitten
6	Jättberget klippskog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Varierande tallskog, litet murken ved.
7, 8, 9	Jättberget N moartad tallmyr	Moartad tallmyr	VU/EN	Måttlig	Träden ung jämgammal tall, naturenlig vattenhushållning

11.12.2024

Nr	Namn	Naturtyp	Hotklass (nation- ell/södra Finland)	Representa- tivitet	Beskrivning
10	Gullhällan W klippskog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Tallskog av varierande ålder i ganska bra skick, inget murket trä.
11	Gullhällan W skog	Mogen barr- trädsdomine- rad lundartad moskog, barr- trädszonens bäckar och små åar	NT/NT, EN/VU	Måttlig	Ungefär 3 avsnitt, emellanåt fler, gran- dominans, enstaka glasbjörkar, delvis förändrad våtmark, dikets botten natur- enligt återställd och stenig.
12	Björnstens- berget N klipp- skog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Tall av varierande ålder, något gran och björk, litet murket trä. Steniga ställen.
13	Björnstens- berget N klipp- skog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Tall av varierande ålder, något gran och björk, litet murket trä. Steniga ställen.
14	Gullhällan S kärr	Riskärr	EN/EN	Svag	Glasbjörk, gran av olika ålder, behand- lad, påverkad av dikning.
15	Björnstenen NW kärr	Hundstarrskärr	EN/EN	Måttlig	Odlad rätt ung skog, tall sannolikt plan- terad, glasbjörk, gran, naturlig vatten- hushållning.
16	Björnstens- berget N kärr	Moartad tall- myr, kärrmyr	VU/EN, EN/EN	Måttlig	Främst odlad ung tall, i söder nästan ungskog, litet glasbjörk, någon asp. Ste- nigt, ställvis mer myrartat.
17	Jättberget NE kärr	Hundstarrskärr	EN/EN	Måttlig	Ung glasbjörk, tall, litet gran, tätt vide- buskage, moskog i kanterna.
18	Jättberget NE klippskog	Klippskog	NT/NT	God	Gamla tallar, litet murket trä, klip- pigt/stenigt.
19	Kvarndammen S kärr	Hundstarrskärr	EN/EN	Måttlig	Ett litet kärr, klart översvämningspåver- kat, naturlig vattenhushållning, runt om ung skog.
20	Björnstensber- get klippskog	Klippskog	NT/NT	God	Svedjebränt i östra ändan, stort flytt- block (på kartan, stupartade kanter), Tall av varierande ålder, litet gran och björk, litet murket trä. Steniga ställen.
21	Jättesberget E kärr	Moartad tall- myr	EN/CR	Måttlig	Moskog av blåbärstyp, mest ung gran, skogsvård.
22	Björnstenen N myr	Ört- och gräs- kärr,	VU/EN, EN/EN	Svag	Ställvis fräkenkärr i kanterna. Ung skog, glasbjörk, gran och tall, också klibbal.

11.12.2024

Nr	Namn	Naturtyp	Hotklass (nation- ell/södra Finland)	Representa- tivitet	Beskrivning
		skogsfräken- kärr			Ena sidan gallrad, djupa spår, också ett dike som inte syns på kartan.
23	Björnstenen E skog	Mogen torr moskog	VU/EN	Måttlig	Rätt jämgammal tallskog, dock variation och plantor, litet gran och björk, mycket litet murket trä.
24	Guldgruvan klippskog	Klippskog, moartad tallmyr	NT/NT, VU/EN	God	Varierande tallar, moskogssänkor, litet murket trä. I söder varierande bergnatur med inslag av stenig mo. Utflyktsstig där man terrängcyklat, också spår av dubbar. En del av Storbötets klippskogsområde.
25	Guldgruvan S tallskog	Mogen torr moskog	VU/EN	Måttlig	Kråkbär-lingontyp, stenigt, olika sorters tall, inget murket trä.
26	Guldgruvan S tallmyr	Moartat gran-kärr	VU/EN	Måttlig	Mogen delvis gammal tall med inslag av gran och glasbjörk. Stenigt, nästan kärraktigt.
27	Svindalsberget NW kärr	Riskärr, Moartad tallmyr	EN/EN, EN/EN	Svag	Lingonmo, delvis mokärr. Ungskog, tall och glasbjörk, nästan plantskog, naturlig vattenhushållning.
28, 29	Svindalsberget NW klippskog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Små klippfläckar med gammal skog, på kanterna gran och glasbjörk. Relativt gott om murket trä med tanke på storleken. Varierande struktur i sydväst.
30	Svindalsberget N kärr	Starrkärr, riskärr	VU/EN, EN/EN	God	Rätt naturenlig tallskog med inslag av gran och glasbjörk, Omgiven av lingonmo.
31	Fulbergsängen W skog	Mogen barr-trädsdominerad frisk moskog	NT/VU	Måttlig	Blandskog med tall, gran, asp och vårtbjörk. Separata strukturer, knappr med murket trä. I norr grandominans, ställvis våtmark.
32	Fulbergsändan W kärr	Moartat gran-kärr, Moartad tallmyr	EN/CR, VU/EN	Måttlig	Lingonmoskog, ställvis moartad myrskog, svag sluttning, dräneringsverningar i de nedre delarna. Mogen tallskog, som undervegetation ställvis mycket glasbjörk, enstaka torrfuror.

11.12.2024

Nr	Namn	Naturtyp	Hotklass (nation- ell/södra Finland)	Representa- tivitet	Beskrivning
33	Svindalsberget N skog	Mogen barr- trädsdomine- rad frisk mos- kog	NT/VU	Måttlig	Lingon-blåbärstyp, mångsidig struktur, våtmark, mest ung grandominerad skog med inslag av asp och tall, litet björk, litet murket trä, stenigt.
34	Lavorna SE skog	Mogen barr- trädsdomine- rad frisk mos- kog	NT/VU	Måttlig	Lingon-blåbärstyp, mångsidig struktur dominerad av gran med inslag av glasbjörk och tall, litet murket trä, svag kontinuitet. Rätlinjiga gamla körspår.
35	Fulbergsrapan W skog	Mogen barr- trädsdomine- rad frisk mos- kog	NT/VU	God	Varierande trädstruktur, gran, björk, asp och tall. Måttlig kontinuitet för murket trä men främst svagt material. Ställvis våtmark, speciellt i sydvästra kanten där också enstaka stora aspar med åtminstone en håla.
36	Fulbergsrapan tallmyr	Moartad tall- myr	VU/EN	Måttlig	Främst ung tallskog, delvis varierande struktur.
37	Fulberget N klippskog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Rätt bra trädbestånd, riktigt gamla träd saknas, knappt med murket trä.
38	Fulberget S klippskog	Klippskog	NT/NT	Måttlig	Varierande trädbestånd, mycket knappt med murket trä. Enstaka klart gamla träd. Kärrliknande gropar i norr. Marktäkt på södra sidan.
39	Långrapan, Paljakanneva- Åkantmossen				Kantmyr vid restaurerad oligotrof högmosse (Forststyrelsen 2019).

11.12.2024

Bild 5. Objekt 36, Fulbergsrapans tallmyr, ganska representativ moartad tallmyr.

Bild 6. Objekt 30, Svindalsberget N kärr, representativt fräkenkärr.

11.12.2024

Bild 7. Objekt 22, Björnstenen N korpi, svagt representativ gräsmyr.

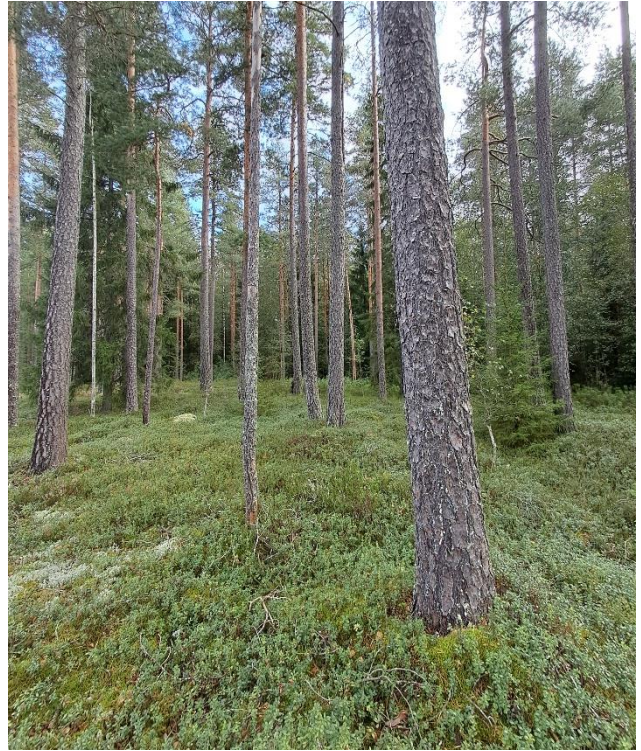

Bild 8. Objekt 23, Björnstenen E skog, ganska representativ mogen torr moskog.

Bild 9. Objekt 20, Björnstensbergets representativa klippskog och flyttblocket Björnstenen

Bild 10. Objekt 18, den representativa klippskogen Jättberget NE

11.12.2024

Bild 11. Objekt 35, Fulbergsrapan W skog, representativ mogen färsk moskog.

Bild 12. Objekt 3, Källmossen E moskog, representativ mogen lundartad moskog.

3.3 Hotad och annars värdefull flora

Enligt Artcentralens material har inga observationer av beaktansvärd flora tidigare gjorts på området. Sådana observerades inte heller under terrängundersökningarna.

4 SAMMANFATTNING

I naturinventeringen för år 2024 hittades anmärkningsvärda myr- och skogsområden inom projektområdet. Inga vatten- eller naturskyddslagsområden observerades. De främsta hotade objekten enligt den nationella hotklassificeringen var skogbevuxna myrar: ris-, dvärgbjörk- och starrkärr samt tallmossar och skavfräkenkärr. Inom området förekom också nationellt sårbara naturtyper: starrkärr, starräng, mossar och mogna torra moar. De hotade naturtypsområdena var relativt små och representativiteten var oftast måttlig. Ett av de hotade kärren var representativt. Det fanns flera nära hotade naturtyper, såsom klippskogar och äldre barrskogsdominerade friska moar.

11.12.2024

I inventeringen hittades inga hotade, nära hotade eller fridlysta arter eller direktivarter. Enligt data från Finlands artdatacenter har man inte heller tidigare gjort observationer av beaktansvärda växtarter inom projektområdet.

KÄLLOR

Helsingin kaupunki 2022. Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017–2020. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2022:7. Liite 1.

Hyvärinen, Esko; Juslén, Aino; Kemppainen, Eija; Uddström, Annika; Liukko, Ulla-Maija (toim.). Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 708 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Luontotyyppien punainen kirja. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. Osat 1 ja 2. 392 + 929 s.

Laji.fi 2024. Suomen Lajitietokeskus. Aineistopyyntö: 19.2.2024 ja 18.4.2024.

Luonnonsuojelulaki 9/2023.

Metsähallitus 2019. Valtion suojelualueiden biotooppitiedot.

Metsälaki 1085/2013.

Neuvoston direktiivi 92/43/EEC, 21. toukokuuta 1992, luonnonvaraisen elinympäristöjen sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta. Euroopan yhteisöjen neuvosto. 1992. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&qid=1400752170687&from=FI>.

Vesilaki 587/2011.

